

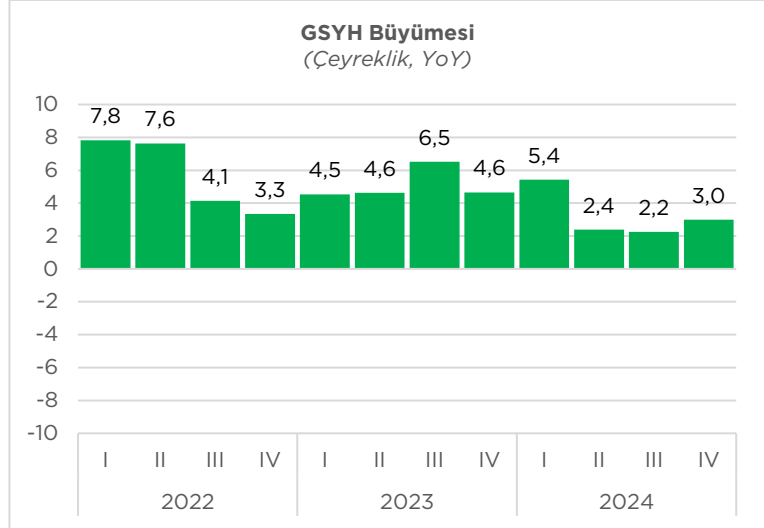

Ekonomi ve Dış Ticaret Bülteni

Mart 2025

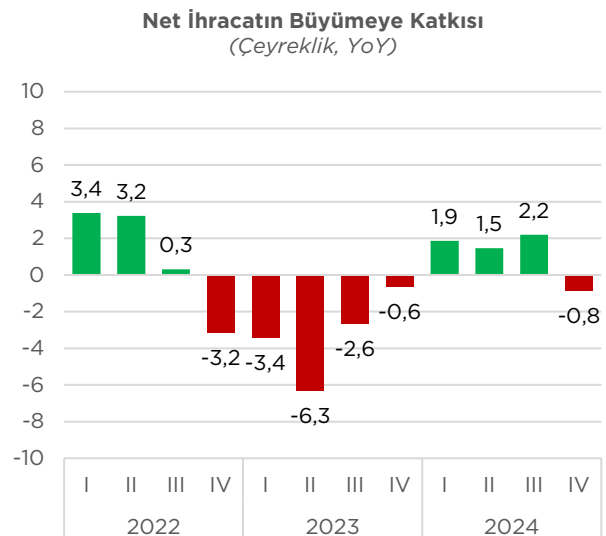
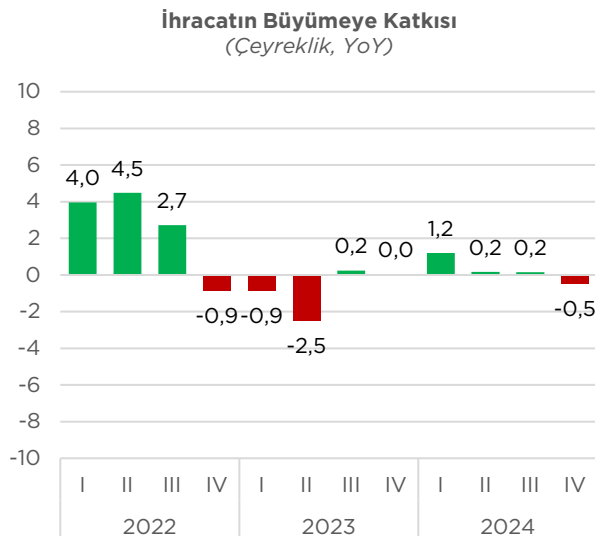
IV. ÇEYREK GSYH BÜYÜMESİ

TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre Türkiye ekonomisi 2024 yılının son çeyreğinde %3 büyüdü. Böylece Türkiye ekonomisi 18 çeyrek üst üste büyümeye kaydetti. Büyümeye en büyük katkı 2,96 puan ile hanehalkı tüketiminden geldi. İhracatın büyümeye katkısı -0,47 puan olurken, net ihracatın büyümeye katkısı -0,85 puan oldu. İlgili dönemde GSYH tanımlı mal ve hizmet ihracatı %2 azalırken ithalatı %1,6 yükseldi.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; inşaat %8,7, finans ve sigorta faaliyetleri %3,3, tarım sektörü %4,7, gayrimenkul faaliyetleri %1,3, ürün üzerindeki vergiler eksi sübvansiyonlar %2,3, bilgi ve iletişim faaliyetleri %3,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %1,3 ve hizmetler %3,2 artarken, diğer hizmet faaliyetleri %3,6, sanayi sektörü %1,4, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri ise %0,2 arttı.

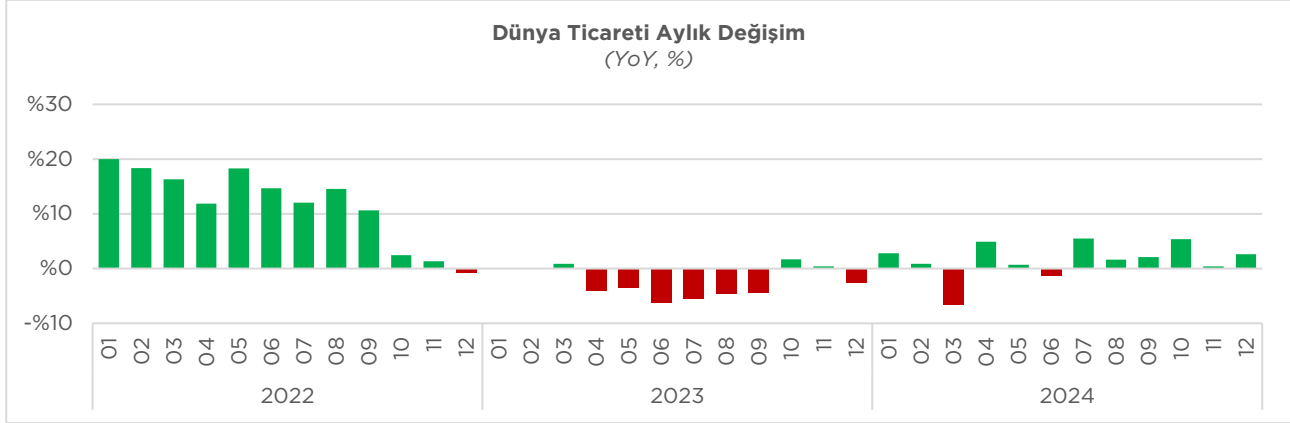
Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2024 yılının dördüncü çeyreğinde ABD doları bazında 369 milyar 368 milyon olarak gerçekleşti. 2024 yılında ABD doları bazında GSYH, 1 trilyon 322 milyar 408 milyon oldu.

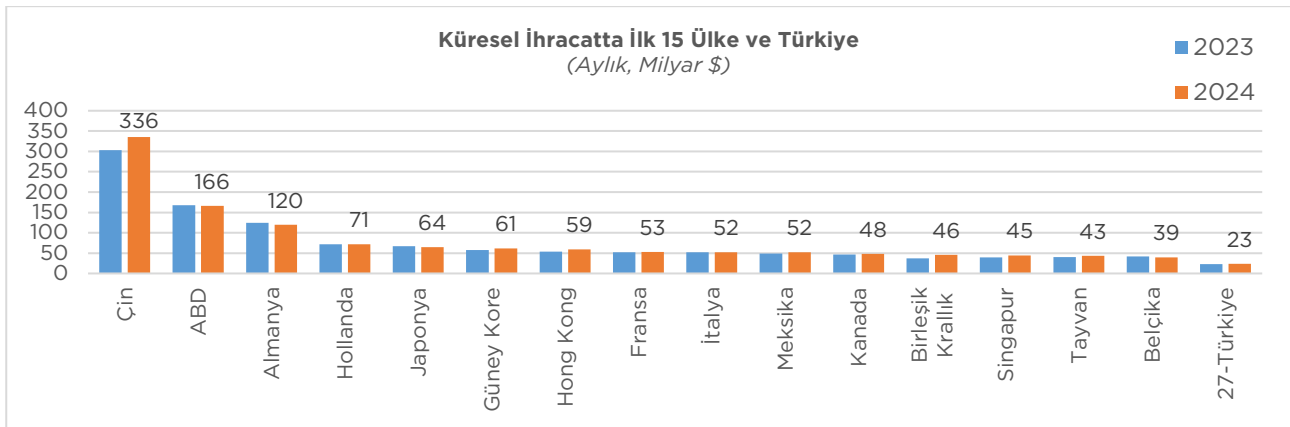
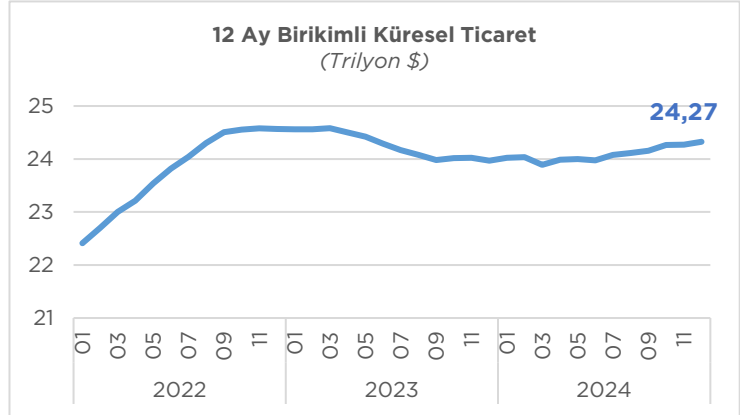
(Kaynak: TÜİK)

KÜRESEL TİCARET

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 67 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ihracat hacmi, 2024 yılı aralık ayında önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,6 artış ile 2,02 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Yıllıklandırılmış küresel ticaret ise yüzde 1,5 artışla 24,58 trilyon dolar oldu.

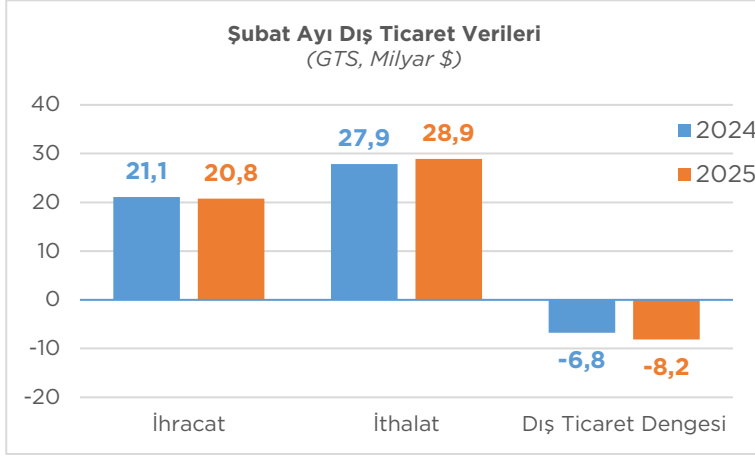

Aralık ayında, verisi açıklanan ülkelerin 36'sının ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre artarken 31'nin ihracatı azaldı. Kasım ayında en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,7, Güney Kore'nin ihracatı yüzde 6,6, Hong Kong'un ihracatı yüzde 9 artarken, ABD ihracatı yüzde 1,1, Almanya'nın ihracatı yüzde 3,9, Hollanda'nın ihracatı yüzde 0,3 düştü. Aynı dönemde Türkiye'nin ihracatı yüzde 2,1 artışla 23,43 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

(Kaynak: WTO)

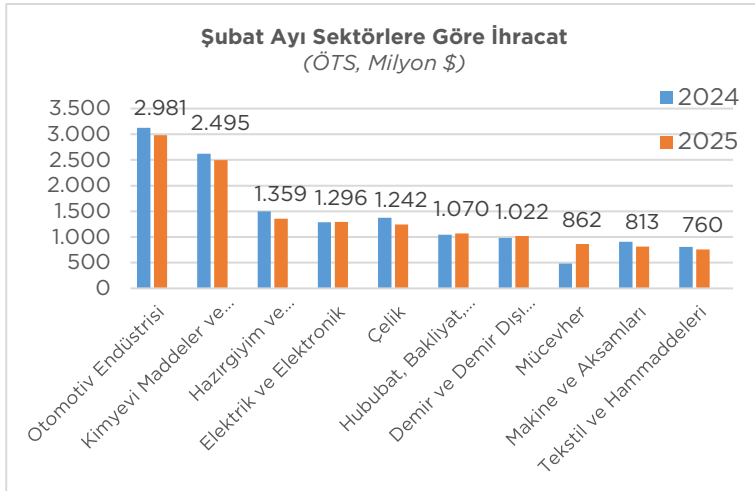
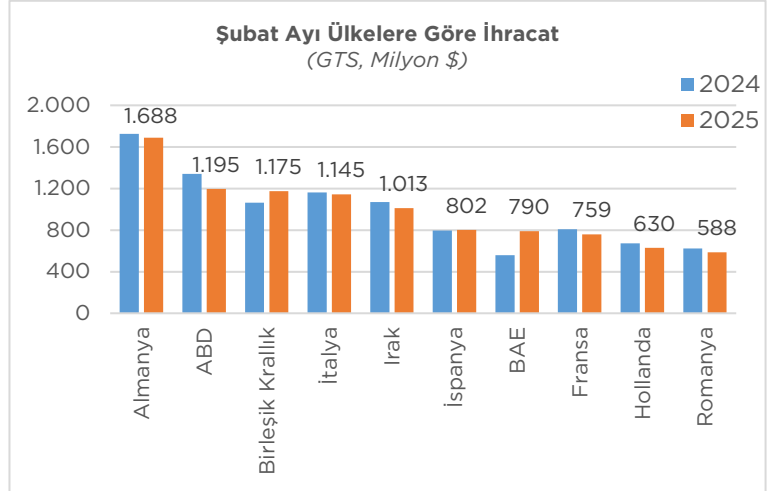
MAL TİCARETİ VERİLERİ

2025 yılı şubat ayında ihracat önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,5 azalışla 21,1 milyar dolar, ithalat ise yüzde 3,8 artışla 28,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi önceki yıla göre yüzde 1,5 artarak 49,7 milyar dolar oldu. Dış ticaret açığı yüzde 20,5 artışla 8,2 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 71,8 oldu.

Şubat ayında 213 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 104 ülke ve bölgeye ihracat arttı. En fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 1,68 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,20 milyar dolarla ABD ve 1,18 milyar dolarla Birleşik Krallık izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 47,1 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 1,4 artışla 8,92 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 42,9 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 11,98 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Orta Doğu ülkelerine ihracat yüzde 1,5 artışla 3,75 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 2,4 azalışla 1,74 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat ise yüzde 13,1 azalışla 1,3 milyar dolar oldu.

Şubat ayında en fazla ihracatı Otomotiv Endüstrisi sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yıla göre yüzde 4,7 azalışla 2,98 milyar dolar oldu. Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektörü yüzde 4,7 azalışla ve 2,50 milyar dolar ihracatla ikinci, Hazır giyim sektörü ise yüzde 9,31 azalış ve 1,36 milyar dolar ihracatla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

ÖDEMELER DENGESİ ve HİZMET TİCARETİ VERİLERİ

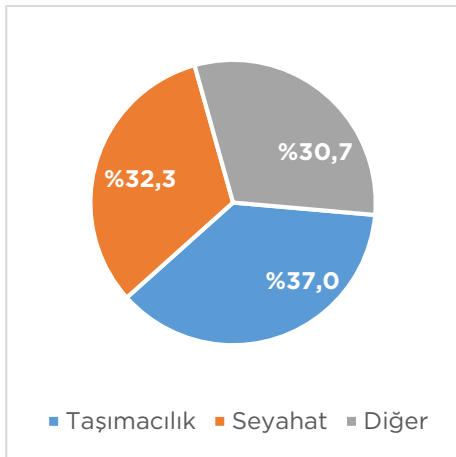
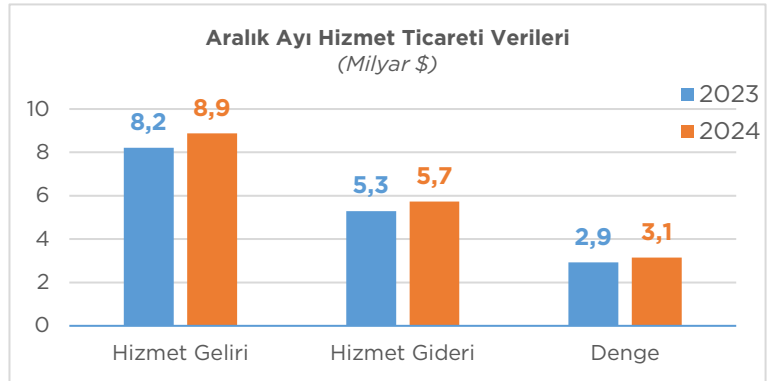
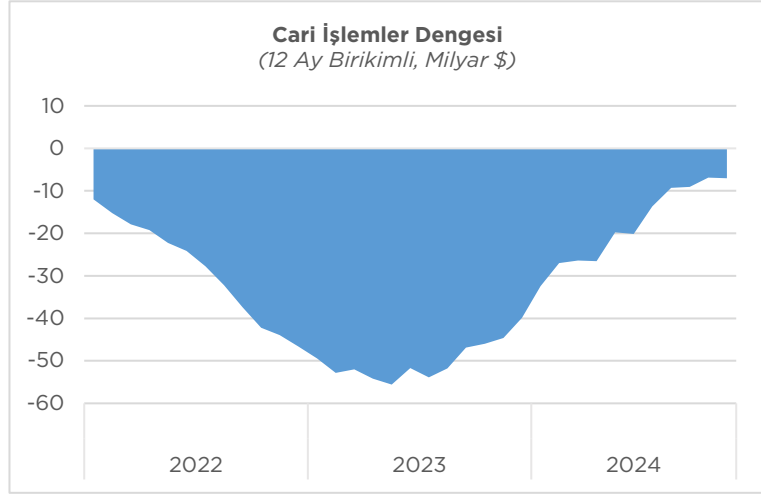
Aralık ayında cari işlemler hesabı 4,65 milyar dolar açık kaydetti. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2,46 milyar dolar fazla verdi. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 6,24 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Aralık ayında doğrudan yatırımlar kaynaklı net girişler 1,14 milyar dolar olarak kaydedildi. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'ye toplam doğrudan yatırımları 1,97 milyar dolar artarken, yurt içi yerleşiklerin yurt dışındaki doğrudan yatırımları 834 milyon dolar arttı.

Yurt dışından kredi kullanımlarında bu ay bankalar, diğer sektörler ve Genel Hükümet sırasıyla 2.816 milyon ABD doları, 1.211 milyon ABD doları ve 315 milyon ABD doları net kullanım gerçekleştirdi.

Resmi rezervlerde bu ay 1,56 milyar doları net azalış oldu.

2024 yılı Aralık ayında Türkiye, hizmet ticaretinde 8,87 milyar dolar gelir ve 5,72 milyar dolar gider ile 3,14 milyar dolar fazla verdi. Hizmet gelirleri aralık ayında yüzde 8,1 artarken hizmet giderlerindeki artış yüzde 8,2 oldu. Yıllıklandırılmış hizmet gelirleri ise 115,25 milyar dolara ulaştı.

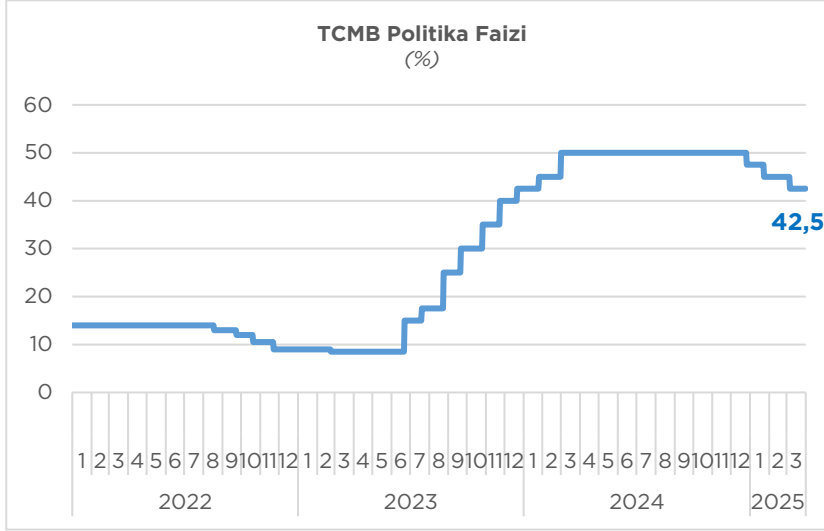
(Kaynak: TCMB)

Aralık ayında hizmet gelirlerinin alt kalemlerinde ise seyahat gelirleri yüzde 19,3 artışla 2,86 milyar dolar, taşımacılık gelirleri yüzde 1,4 azalışla 3,28 milyar dolar oldu. Yolcu taşımacılığı gelirleri yüzde 8,2 artarken navlun gelirleri yüzde 1,7 azaldı.

En yüksek oransal artış yüzde 160,6 ile Başkasına ait Fiziksel Girdiler için İmalat Hizmetleri grubunda gerçekleşti.

Seyahat gelirlerinin payı yüzde 32,3, taşımacılık gelirlerinin payı yüzde 37 olarak gerçekleşti.

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

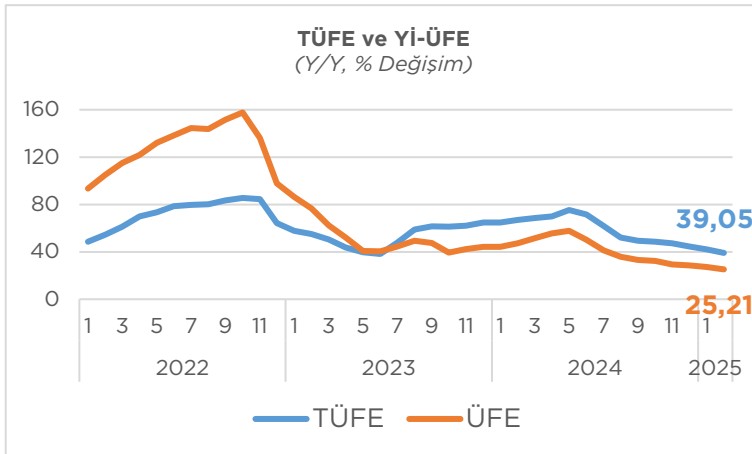
TCMB 6 Mart tarihli Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 42,5 düzeyine indirdi. Yapılan açıklamada, ocak ayında enflasyonun ana eğilimindeki artışın şubat ayında yavaşladığı, bu gelişmede, zamana bağlı fiyat belirleme ve geçmiş enflasyona endeksleme eğilimi yüksek hizmet

kalemlerinin öne çıktığı vurgulandı.

Ayrıca, temel mal enflasyonunun görece düşük seyrettiği, son çeyreğe ilişkin göstergelerin yurt içi talebin enflasyondaki düşüşü destekleyici seviyelerde bulunduğunu gösterdiği, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarının iyileşme eğilimi sergilemekle birlikte, dezenflasyon süreci açısından risk unsuru olmaya devam ettiği ifade edildi. Kredi ve mevduat piyasalarında öngörülenin dışında gelişmeler olması durumunda parasal aktarım mekanizmasının ilave makroihtiyati adımlarla destekleneceği de bildirildi.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'deki değişim 2025 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %2,27, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,42, bir önceki yılın aynı ayına göre %39,05 ve on iki aylık ortalamalara göre %53,83 olarak gerçekleşti.

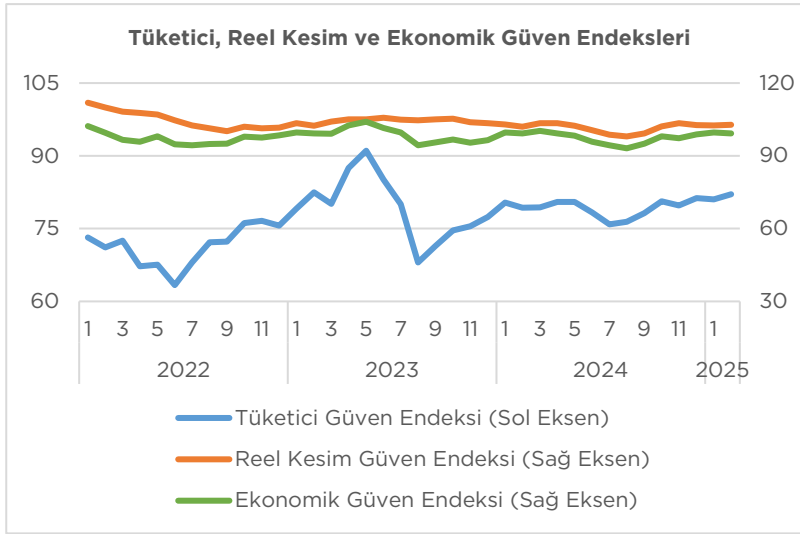
Çekirdek enflasyondaki artış ise geçtiğimiz aya göre %1,8, geçen yılın aynı ayına göre ise %40,21

olarak gerçekleşti.

Yi-ÜFE ise bir önceki aya göre %2,12 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,24 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %25,21 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %37,55 artış gösterdi. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara mallarında %21,16 artış, dayanıklı tüketim mallarında %34,52 artış, dayanıksız tüketim mallarında %33,52 artış, enerjide %19,18 artış ve sermaye mallarında %24,16 artış olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2024 yılı Şubat ayında mevsimsellikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE-MA), bir önceki aya göre 0,2 puan artarak 102,8 seviyesinde gerçekleşti. Son üç aydaki toplam sipariş miktarı, mevcut toplam sipariş miktarı, genel gidişat ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki üretim hacmi, gelecek üç

aydaki ihracat sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilendi.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi ocak ayında 81 iken şubat ayında %1,4 oranında artarak 82,1 oldu. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi %1,1 artarak 65,6 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi ise %3,1 artışla 83,1 oldu.

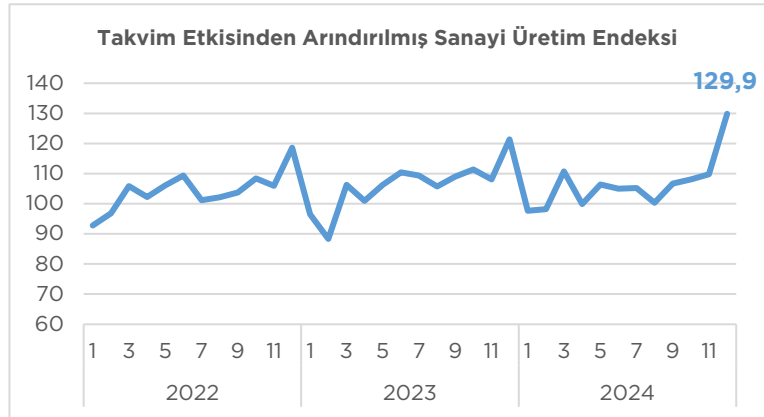
Ekonomik güven endeksi ocak ayında 99,7 iken, şubat ayında %0,5 oranında azalarak 99,2 değerini aldı.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ ÜRETİMİ ve KAPASİTE KULLANIM ORANI

Sanayi Üretim Endeksi, aralık ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7 artış göstererek 129,9 oldu.

Sanayinin alt sektörleri (2021=100 referans yılı) incelendiğinde, 2024 yılı Aralık ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %1,8, imalat sanayi sektörü endeksi %6,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %11,4 arttı.

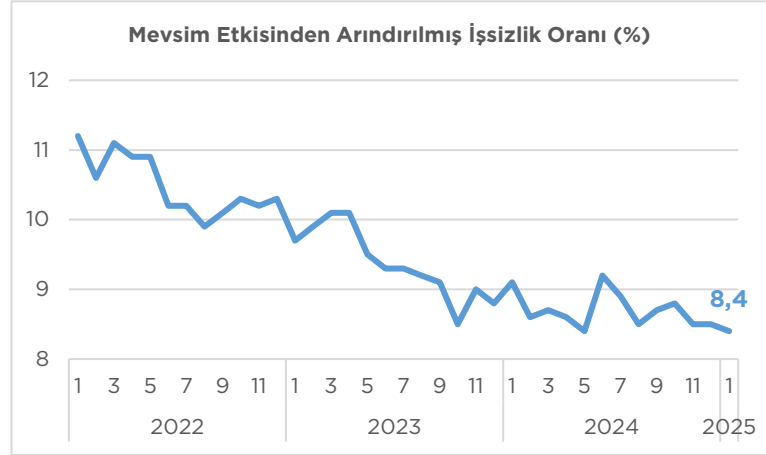
Aralık ayında imalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,1 puan artarak yüzde 74,9 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmamış Kapasite Kullanım Oranı (KKO), bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 74,5 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Ocak ayında mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %8,4 seviyesinde gerçekleşti.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2025 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 25 bin kişi azalarak 3 milyon 2 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puan azalarak %8,4 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %6,5 iken kadınlarda %12,1 olarak tahmin edildi.

İstihdam edilenlerin sayısı 2025 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 195 bin kişi azalarak 32 milyon 531 bin kişi, istihdam oranı ise 0,3 puan azalarak %49,2 oldu. Bu oran erkeklerde %66,4 iken kadınlarda %32,3 olarak gerçekleşti.

İşgücü 2025 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 219 bin kişi azalarak 35 milyon 534 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,4 puan azalarak %53,7 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,0 iken kadınlarda %36,7 oldu.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,8 puan azalarak %14,9 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %10,6, kadınlarda ise %22,7 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2025 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artarak %28,1 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %18,8 iken işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı %18,9 olarak tahmin edildi.

(Kaynak: TÜİK)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

Venezuela Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar-yayinlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
Sanayi Üretim Endeksi	10.03.2025
Ödemeler Dengesi İstatistikleri	12.03.2025
Tüketici Güven Endeksi	21.03.2025
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	25.03.2025
Reel Kesim Güven Endeksi	25.03.2025
İktisadi Yönelim İstatistikleri	25.03.2025
İşgücü İstatistikleri	27.03.2025
Ekonomik Güven Endeksi	28.03.2025
Tüketici Fiyat Endeksi	03.04.2025
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.04.2025
Dış Ticaret İstatistikleri	04.04.2025
Küresel Ticaret	04.04.2025
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	17.04.2025